

Quick scan flora en fauna

Veilingterrein Tiel

In opdracht van: Gemeente Tiel

3 september 2021

Colofon

© 2021 Laneco / Gemeente Tiel

Tekst en samenstelling: R. Eversteijn

Tweede lezer:

Eindverantwoordelijk: Ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 06.21.44

In opdracht van: Gemeente Tiel

Wijze van citeren: Eversteijn, R. (2021). *Quick scan flora en fauna Veilingterrein te Tiel*. Laneco, Ede.



Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	TOETSING.....	7
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	8
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	9
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	11
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	11
3	CONCLUSIE.....	21
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	21
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	21
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	22
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	22
3.5	CONSEQUENTIES	22
3.6	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	25
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	29

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Onderdeel van de gebiedsvisie "Veilingterrein en Teisterbantlaan Tiel " Is de herinrichting van het veilingterrein en deel van de spoorstraat en Papesteeg in Tiel. Op deze locatie wil men nieuwbouw van woningen en het nieuwe Beroepscollege Lingecollege realiseren. In opdracht van de gemeente Tiel heeft Laneco de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming en een quick scan flora en fauna uitgevoerd.



Afbeelding 1.1 Globale ligging plangebied in het rood omkaderd met het rechterdeel het veilingterrein en links de woningen aan de spoorlaan; (Ondergrond: Google Earth).

In deze quick scan zijn de habitatgeschiktheid van beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

De gemeente Tiel, noordelijk gelegen langs de Waal wordt omringd door agrarische grondgebieden. Het plangebied ligt in het centrale deel van de gemeente Tiel. Rondom het veilingterrein liggen woonwijken en ten westen loopt het spoor met het nabijgelegen station. Het plangebied, bestaande uit het veilingterrein en een aantal woningen aan de spoorstraat en Papesteeg zelf ligt in een driehoek, die wordt omsloten door de Spoorstraat, de Meester Thorbeckestraat en de Papesteeg.

Het plangebied kan grofweg verdeeld worden in twee delen. Het deel met de grond en bebouwing van het veilingterrein en het deel met particuliere woningen ten westen van het veilingterrein aan de Spoorlaan en Papesteeg. De bebouwing op het veilingterrein bestaat grofweg uit twee bedrijfsgebouwen met bijbehorende loodsen. In het noordoostelijke deel van het veilingterrein staat de bebouwing van het voormalige "veilingsgebouw" met de daar aansluitende geschakelde achterliggende loodsen. Deze zijn thans in gebruik door de "Vrije markt Tiel" en "Ali Baba Bazaar". Het oude veilingsgebouw is een twee verdiepingen hoog gebouw met grote ramen die volledig uit steen opgetrokken is met deels een plat bitumen dak en bij de het centrale gebouw deels met dakpannen is gedekt. De loodsen in het plangebied zijn uit steen opgetrokken en deels met damwandprofielen aan de zijkanten en deels volledig uit steen opgetrokken. De daken van de loodsen zijn gevarieerd bedekt met abc (asbest) golfplaten, platte bitumen dakbedekking met grind, of met dakpannen.

Ten zuidwesten (achter de Ali Baba Bazaar) van het plangebied liggen de oude loodsen van de voormalige metaalfabriek. Deze grenzen tot aan de achtertuinen van de woningen aan de Papesteeg. Deze loodsen zijn uit steen opgetrokken met abc golfplaten dakbedekking. Het gebouw ten westen van het veilingterrein (Spoorstraat 15) behorende bij de kringloopwinkel is uit steen opgetrokken met platte bitumen daken. De bijbehorende loods aan de achterzijde van de kringloopwinkel bestaat uit kunststof profielen met schuine bitumen en glazen delen als dakbedekking. Centraal op het veilingterrein is een grote verharde parkeerplaats aanwezig.

Tussen de loodsen van de kringloopwinkel en de voormalige metaalfabriek staan grote verwilderde struiken waaronder soorten als braam (*Rubus*), vlier (*Sambucus*) en kornoelje (*Cornus*) met meer naar het westen gericht, grotere bomen als wilg (*Salix*), esdoorn (*Acer*) en es (*Fraxinus excelsior*).

Aan de overzijde van de spoorlaan ligt het 2^e deel van het plangebied; hier staan twee vrijstaande woningen in het groen en enkele woningen langs de Papesteeg zelf met achterliggende tuintjes en schuurtjes.

De woningen zijn gevarieerd in vorm en deels vrijstaand, deels geschakeld. De bebouwingen van de woningen zijn niet hoger dan twee verdiepingen en zijn allen uit steen opgetrokken met dakpannen dakbedekking.

Langs het spoor in de punt helemaal noordwestelijk van de het plangebied staat nog een kleine rij bomen bestaande uit wilgen.

De gemeente Tiel is van plan het gebied te her-ontwikkelen en ruimte te maken voor het plaatsen van nieuwe woningen en het Beroepscollege Lingecollege.

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2011 t/m 2021) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens. Omdat deze gegevens vrij globaal zijn, is de beoordeling in de quick scan vooral gebaseerd op een veldbezoek door een ecooloog.

De aanwezigheid van soorten in het gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

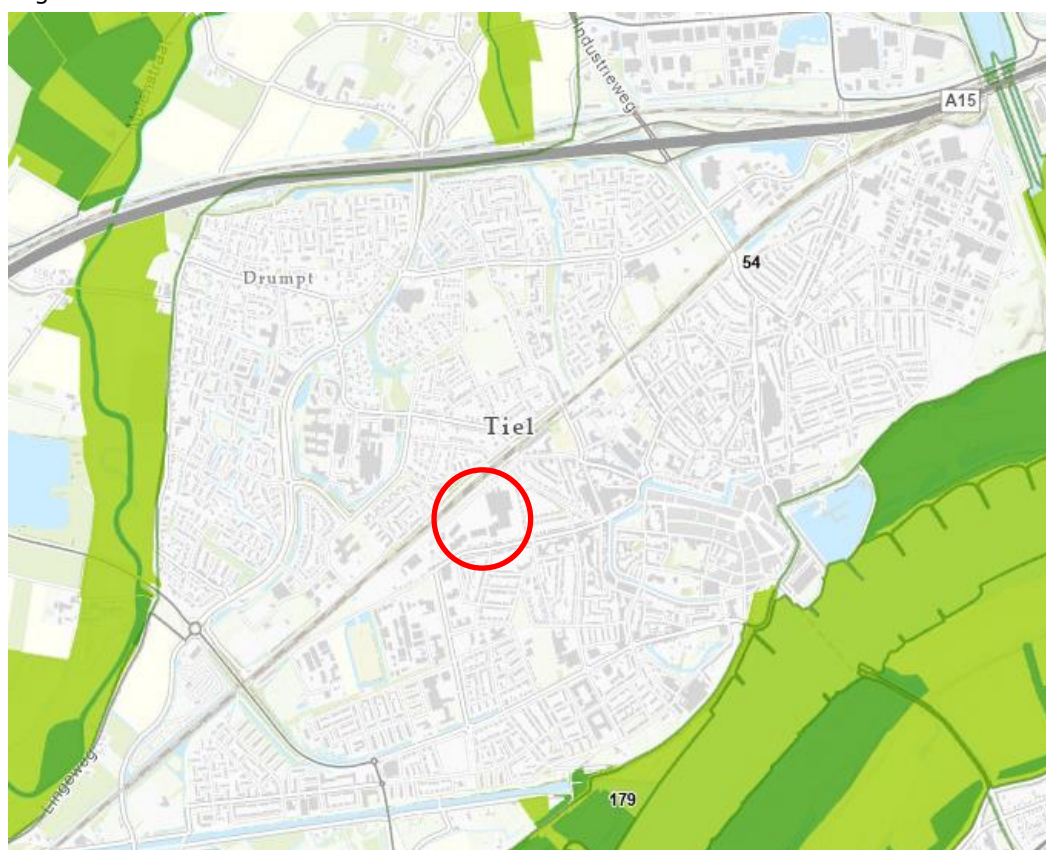
Op 17 augustus heeft een ecooloog van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en om de geschiktheid van het habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.



Afbeelding 2.1 Indrukken van het plangebied; linksboven de woningen in het plangebied, rechtsonder het oude veilingshuis, rechtsboven, één van de loodsen en linksonder de centrale parkeerplaats;(foto's Laneco).

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het plangebied ligt globaal gezien gemiddeld op een kilometer afstand tussen de NNN-gebieden in. (Afbeelding 2.2; Provincie Gelderland, 2021). Door de geplande werkzaamheden zal geen NNN-gebied verloren gaan. Effecten op het NNN-gebied door externe invloeden van de werkzaamheden zoals wateronttrekking, geluid, licht en trillingen, kunnen gezien de afstand en de tussenliggende elementen, zoals woningen en wegen, worden uitgesloten.



Afbeelding 2.2. Ligging plangebied (globaal, rode cirkel) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groene vlakken). (Ondergrond: Provincie Gelderland, 2021).

2.2.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied (provincie Gelderland, 2021). Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ca. 1 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (afbeelding 2.3: Natura 2000, 2021). Door de voorgenomen ingrepen gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Effecten op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied door externe invloeden van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, zijn gezien de afstand, de tussenliggende elementen en de beperkte werkzaamheden op voorhand uitgesloten.



Figuur 2.3 globale ligging plangebied ten opzichte van het Natura-200 gebied (Ondergrond: Natura 2000 Network Viewer, 2021).

In deze fase is nog niet bekend hoe de gebruiksfase en aanlegfase uitgevoerd wordt. Door de geplande werkzaamheden en tijdens de gebruiksfase kan een hogere stikstofemissie ontstaan in vergelijking met de huidige situatie. Een toename van de stikstofdepositie kan het gevolg zijn van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase en het gebruik in de gebruikersfase. Voor de aanlegfase bij bouwprojecten moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het aanvoeren van bouwmaterialen en het realiseren van gebouwen, het Beroepscollege Lingecollege, en aan het gebruik aan het autoverkeer

van bewoners van de woningen. De stikstofuitstoot op Natura 2000-gebieden als gevolg van de geplande werkzaamheden dienen inzichtelijk te worden gemaakt middels een berekening in AERIUS Calculator. Voor de eindfase/gebruikfase is sowieso een Aeries berekening noodzakelijk.

Als sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van beschermde soorten, dan dient deze depositie te worden gemitigeerd of moet nader onderzoek middels een voortoets stikstofdepositie uitwijzen of er sprake is van significant negatieve effecten.

Een stikstofberekening in AERIUS maakt geen deel uit van deze quick scan.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Mogelijk dat de bomen in het plangebied worden gekapt tijdens de herinrichting van het plangebied. De bomen staan echter binnen de bebouwde kom boswet. Hoewel de Gemeente Tiel niet over een kaart beschikt waarin deze begrenzing staat aangegeven kon nadere informatie van de gemeente Tiel via mailwisseling (**drs. ir. I. (Inez) van Boven**) hier duidelijkheid over verschaffen.

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook hier niet van toepassing. Wel gelden de gemeentelijke bepalingen met betrekking tot een eventuele kap.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen.

Het plangebied bestaat uit woningen met aangelegde tuinen en een veilingterrein met bebouwing welke grotendeels bestraat is, een volledig door de mens ingericht milieu. De verwilderde begroeiing bestaan uit o.a. braam, zuring en brandnetel. Deze soorten duiden op een voedselrijke groeilocatie. Beschermde soorten vaatplanten groeien voornamelijk in voedselarme gebieden die niet onderhevig is aan zware invloed van mensen. Beschermde soorten vaatplanten zijn in het plangebied dan ook uitgesloten. Negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op beschermde soorten vaatplanten zijn uitgesloten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016) en Nationale Databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), haas (*Lepus europaeus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling

voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen, mits de zorgplicht wordt gehandhaafd. Gezien het plangebied bijna volledig uit verharde ondergrond bestaat zonder enige vorm van dekking en holen afwezig zijn, worden deze soorten maar zeer beperkt verwacht. Het ontbreken van geschikte beschutte plaatsen en de nadrukkelijke aanwezigheid van mensen maken het terrein moeilijk bereikbaar en ongeschikt als onderdeel van het leefgebied van wettelijk nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde zoogdieren komen volgens de verspreidingsgegevens de volgende soorten in de omgeving voor: bever (*Castor fiber*), das (*Meles meles*), steenmarter (*Martes foina*), boommarter (*Martes martes*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*).

Bever is een soort die afhankelijk is van ruim water met een beschermde overgang naar bosrijke omgeving. Vanwege het ontbreken van een dergelijk geschikt habitat is de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied uitgesloten.

De das komt voor in halfopen landschap met agrarische gronden, kleine stukken bos, houtwallen, singels en heggen. De das heeft dekking en droge grond (vaak wallen of taluds) nodig voor de burchten. Omdat het plangebied midden in het bebouwd gebied ligt, er geen aaneengesloten bos in de directe omgeving is en geschikt habitat ontbreekt, maakt het plangebied geen deel uit van geschikt leefgebied voor de das. Aanwezigheid van das binnen het plangebied is uitgesloten.

Steenmarter is over het algemeen een gebouwbewonende soort die binnen de bebouwde kom in bebouwing kan voorkomen. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude toegankelijke schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, bosjes, greppels en bermen, van belang omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. Omdat steenmarter in tegenstelling tot de overige marterachtigen, meer gewend is aan menselijke activiteiten kan steenmarter hier niet zonder meer worden uitgesloten. De opgaande begroeiing langs de loodsen biedt geschikte dekking voor de steenmarter. Ook het groen bij het nabijgelegen spoor en het groen rond de vrijstaande woningen is geschikt om voldoende dekking te bieden voor de steenmarter. De vele loodsen op het terrein en de open schuren bij de vrijstaande woningen bieden mogelijkheden voor de steenmarter om toegang te krijgen tot de bebouwing. In de loodsen en schuren of onder de daken zijn er ruimtes voor de steenmarter om als verblijfplaats te dienen. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of het plangebied door steenmarter wordt gebruikt. De aanwezigheid van steenmarter binnen het plangebied kan dan ook niet zonder meer worden uitgesloten.

Boommarter is een boombewonende soort die leeft in aaneengesloten bos en zijn nest maakt in oude spechtholen of eekhoornnesten. Ook de eekhoorn leeft bij voorkeur in

bossen, maar komt ook voor in tuinen in de buurt van bos. Binnen het plangebied staan wel bomen, maar deze staan echter niet in verbinding met andere oudere boomstructuren. In de bomen in en rondom het plangebied zijn ook geen nesten aangetroffen van eekhoorn of boommarter. De boommarter is sowieso een schuwere soort die wegblijft bij menselijke activiteiten. Aanwezigheid van eekhoorn en boommarter kunnen worden uitgesloten.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) komen voor in kleinschalig cultuurlandschap met open plekken en voldoende schuilmogelijkheden, zoals heggen, houtwallen, bos- of akkerranden en weidegebieden. Daarbij is de aanwezigheid van water van belang, omdat deze soorten veelal op en langs oevers hun prooiën vangen. Omdat het plangebied in stedelijk gebied ligt, ontbreekt geschikt habitat voor deze soorten. Het plangebied is grotendeels bestraat en bij de het aanwezige groen rondom de woningen is verstoring van menselijke activiteiten in grote mate aanwezig. De ruimte langs de spoorlijn, met daarin een klein onderdeel van het plangebied, is matig geschikt voor deze soorten. De spoorlijn met begroeiing blijft echter gehandhaafd. Aanwezigheid van kleine marterachtigen binnen het plangebied wordt hier niet verwacht.

Conclusie

Nader onderzoek is noodzakelijk naar het voorkomen van steenmarter om te bepalen of deze gebruik maakt van het plangebied.

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens de veldverkenning is aanwezigheid van overige grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied uitgesloten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast. Wel geldt altijd de Zorgplicht.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en Nationale Databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021).

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. De gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als in bomen en de gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroutes

Vleermuizen foerageren langs bosranden, houtwallen, boven open plekken en langs lanen. Op het veilingterrein en in het groen rond de woningen zijn voldoende gelegenheden voor vleermuizen om te foerageren. Er zijn echter voldoende alternatieven in de omgeving van het plangebied aanwezig. De begroeiing in het noordwestelijke deel van het plangebied, langs het spoor maakt een onderdeel uit van een lijnelement. Een belangrijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen is hier niet uit te sluiten. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of deze door vleermuizen wordt gebruikt.

Verblijfplaatsen

De muren van de bebouwing op het veilingterrein van het veilingshuis zijn beperkt geschikt voor vleermuizen. De meeste muren hebben geen spouw en van het houtwerk

sluit goed aan op de muren. Op enkele plaatsen zijn wel openingen in de bebouwing aanwezig die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen zoals dilatatievoegen en openingen in de muur. De dakpannen daken en daken met abc golfplaten dakbedekking bieden echter goede toegangsmogelijkheden voor vleermuizen om achtergelegen ruimtes te kunnen bereiken. De bebouwing aan de Spoorstraat 15 (kringloop) heeft wel een spouwmuur en hier zijn ook open stootvoegen aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen om de spouw te kunnen bereiken. De huizen in het plangebied hebben allen dakpannen, loodslabben en daken met overstekken die geschikte openingen en ruimtes aan vleermuizen bieden. Hoewel de meeste ruimtes enkel geschikt zijn voor kleinere soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn er ook enkele grotere openingen aanwezig die de bebouwing geschikt maken voor de grotere soorten als meervleermuis en laatvlieger. Nader onderzoek moet uitwijzen of de ruimtes daadwerkelijk door vleermuizen worden gebruikt en welke soorten hiervan gebruik maken. De loods achter de kringloopwinkel, bestaande uit kunststof profielen met glazen en bitumen dak, is niet geschikt voor vleermuizen. De profielen zijn te glad voor vleermuizen om grip op te krijgen en het dak biedt geen openingen of ruimtes die geschikt zijn voor vleermuizen. De bebouwingen op het veilingterrein hebben voldoende volume om geschikt te zijn als massa winterverblijfplaats voor vleermuizen.



Afbeelding 2.4. Onderdelen van het plangebied met toegangsmogelijkheden voor vleermuizen; (Foto's Laneco).

In de bomen zijn geen tijdens het veldbezoek geen geschikte holtes voor boombewonende soorten aangetroffen. Omdat de bomen nog volledig in blad stonden

tijdens het veldbezoek, was een volledige inspectie van de bomen niet mogelijk. Omdat de bomen echter nog relatief jong zijn, wordt de aanwezigheid van geschikte holtes voor vleermuizen hier niet wordt verwacht. Verblijfplaatsen voor boombewonende soorten worden dan hier ook niet verwacht.

Conclusie

Negatieve effecten op vleermuizen kunnen door de geplande werkzaamheden niet worden uitgesloten. Potentieel aanwezige verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is dan ook noodzakelijk. Ook kan het aanwezige groen langs de spoorlijn binnen het plangebied een onderdeel zijn van een vliegroute.

2.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten houtduif (*Columba palumbus*), kauw (*Corvus monedula*), koolmees (*Parus major*) en merel (*Turdus merula*) waargenomen. Alle vogels zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd.

Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

De huismus is een standsoort in Nederland. De huismus leeft in en nabij menselijke bebouwing, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Het dier bouwt zijn nest in of tegen bebouwing (bijvoorbeeld in een dichte klimop of onder dakpannen). Er moet altijd voldoende voedsel en schuilgelegenheid (dichte bosschages) nabij de nestplaats aanwezig zijn. De woningen in het plangebied hebben allen, voor huismus geschikte dakpannen daken. Ook onder de dakpannen daken op de bebouwing op het veilingterrein kunnen huismussen niet worden uitgesloten. Huismus kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

De gierzwaluw (*Apus apus*) is een soort die alleen in de zomer in Nederland aanwezig is. De gierzwaluw is erg kritisch ten aanzien van zijn nestlocatie. Alleen tijdens de broedperiode is de gierzwaluw (mannetje en vrouwtje afwisselend) op het nest te vinden. De gierzwaluw is een erg honkvaste soort die elk jaar naar dezelfde nestlocatie terugkeert. De gierzwaluw is van origine een soort die in rotsachtige gebieden voorkomt. Tegenwoordig broedt hij in Nederland voornamelijk in bebouwing onder dakpannen. De bebouwing op het veilingterrein is te vlak en biedt geen geschikte overstekken om ruimtes te creëren voor gierzwaluw. Op de loodsen op het veilingterrein met dakpannen dakbedekking is de hellingsgraad van het dak te gering om voor gierzwaluw geschikt te zijn. Gierzwaluw heeft een valruimte nodig van gemiddeld drie meter om uit te kunnen vliegen. Deze ruimte is wel aan de kopse kanten van de woonhuizen langs de Papesteeg en Spoorstraat aanwezig. Hier zijn ook geschikte invliegopeningen aanwezig voor gierzwaluw.

Nader onderzoek naar gierzwaluw en huismus is noodzakelijk.

De steenuil en kerkuil komen voor in halfopen agrarisch landschap. De steenuil broedt vooral in oude fruitbomen, knotwilgen en in gebouwen en schuren op boerenerven, terwijl de kerkuil voornamelijk in schuren broedt. Beide soorten broeden op relatief rustige plaatsen en zijn veelal afhankelijk van nestkasten. Door het ontbreken van nestkasten, oude fruitbomen of oude knotwilgen en open toegankelijke schuren in en in de directe omgeving van het plangebied, is aanwezigheid van nestplaatsen van deze soorten uitgesloten. Nader onderzoek naar steenuil en kerkuil is dan ook niet nodig.

De ransuil (*Asio otus*) leeft in verschillende gebieden – met uitzondering van grote aaneengesloten bossen – en maakt vaak gebruik van oude kraaien- en eksternesten om in te broeden. Ransuil broedt voornamelijk in hoge, donkere plekken in grote bomen. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen in het plangebied waar ransuil gebruik van zou kunnen maken.

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied vormen geschikte leefomgeving voor roofvogels, zoals boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd, havik (*Accipiter gentilis*), sperwer (*Accipiter nisus*), slechtvalk en wespindief (*Pernis apivorus*). Roofvogels hebben in het algemeen agrarisch gebied nodig om te kunnen jagen op bijvoorbeeld muizen, vogels en konijnen. Er zijn echter geen nesten van roofvogels in het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen roofvogels waargenomen. Aanwezigheid van roofvogels kan worden uitgesloten.

De ooievaar (*Ciconia ciconia*) maakt vaak gebruik van kunstmatige nestgelegenheden, maar broedt ook op telefoonpalen, schoorstenen of kerktorens. Dit habitat, evenals telefoonpalen, kunstmatige nestgelegenheden en hoogspanningsmasten, zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de ooievaar. Nader onderzoek naar deze soort is dan ook niet nodig.

De bitumen platte daken met kiezels zijn geschikte plaatsen voor scholekster (*Haematopus ostralegus*) en diverse soorten meeuwen (*Laridae*). Met het afbreken van deze loodsen moet rekening worden gehouden met eventuele broedende vogels op deze daken. Indien binnen het broedseizoen van deze vogels de bebouwing wordt gesloopt, dient vooraf een inspectie van de platte daken plaats te vinden.

De directe omgeving van het plangebied biedt geschikt leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals kauw, koolmees en houtduif. Soorten van deze lijst vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming als er effecten op populatieniveau op kunnen treden door een ingreep. De directe omgeving van het plangebied wordt door de geplande werkzaamheden niet aangetast. Effecten op deze soorten worden dan ook niet verwacht.

Indien de bomen en struiken tijdens het broedseizoen worden verwijderd, dient voorafgaand een inspectie te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog op de aanwezigheid van eventuele broedende vogels. Alle actieve nesten zijn beschermd in de Wet natuurbescherming.



Afbeelding 2.5. Links dakpannen geschikt voor huismus en gierzwaluw, rechts platte daken geschikt als broedplaats voor scholekster en meeuw, en dakpannen voor huismus; (foto's Laneco).

Conclusie

Huisumus en gierzwaluw kunnen in het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten is nader onderzoek dan ook noodzakelijk. De struiken en bomen alsmede de platte daken, dienen indien deze tijdens de broedperiode van vogels worden verwijderd, voorafgaand door een ecooloog te worden gecontroleerd op aanwezigheid van actieve nesten.

Gezien de hoeveelheid potentiële nestlocaties wordt geadviseerd om het verwijderen hiervan buiten de broedperiode uit te voeren wanneer de bomen en struiken niet meer in blad staan.

2.5.5 Amfibieën

De habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

In en in de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse nationaal beschermde soorten voorkomen zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de nationaal beschermde soorten en Europees beschermde soorten is het voorkomen bekend van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*), heikikker (*Rana arvalis*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*). Rugstreeppad is een soort die voorkomt in terreinen met vergraafbare losse zanderige grond. Het voortplantingswater bestaat uit snel opwarmende ondiepe watertjes. Dit kan al een tijdelijk plasje op een bouwterrein zijn. De rugstreeppad overwintert boven het waterpeil in bijvoorbeeld muizenholletjes, onder stenen of puin. In het plangebied is geen geschikt overwinteringshabitat aanwezig. Het plangebied bestaat grotendeels uit de bebouwing van het veilingterrein een grotendeels uit verhard bestaand gebied. Ook is er geen water (bijvoorbeeld een vijver of sloot) in en in de nabije omgeving van het plangebied aanwezig. Geen van de habitateisen van de bovengenoemde soorten zijn aangetroffen binnen het plangebied. Negatieve effecten op (beschermde) amfibieën zijn dan ook uitgesloten. Om kolonisatie door de rugstreeppad te voorkomen worden maatregelen aanbevolen, zoals het niet te lang braak laten liggen van vergraafbare delen en het dempen van ondiepe plassen en watertjes in de periode mei-oktober.

2.5.6 Reptielen

Om een goed beeld te krijgen van de soorten reptielen die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009), Atlas van Amfibieën en Reptielen (De Wild et al., 2016) en de Nationale Databank Flora en Fauna (2010 t/m 2020). Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). De bebouwing midden in de bebouwde kom en een drukbezocht veilingterrein college zonder voldoende dekking of geschikt groen biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Effecten op reptielen zijn uitgesloten.

2.5.7 Overige soortgroepen

Vissen, insecten (vlinders, libellen) en overige soortengroepen stellen strikte eisen aan hun omgeving. De soorten hebben vaak natuurlijke watergangen, specifieke waardplanten of specifieke natuurlijke biotopen nodig zoals heide, bos, heischraal grasland en/of kleine landschapselementen. Het plangebied bestaat uit aangelegde tuintjes rondom de woningen en enkele verwilderde struiken langs de loodsen. Hier zijn geen waardplanten aangetroffen van beschermde soorten vlinders. Door het ontbreken hiervan en het ontbreken van een watergang in het plangebied kan aanwezigheid van beschermde soorten vissen, insecten (vlinders, libellen) en overige soortengroepen dan ook worden uitgesloten.

3 CONCLUSIE

Aan het plangebied aan het voormalige veilingterrein van Tiel en de nabijgelegen woningen aan de Spoorstraat en Papesteeg te Tiel (provincie Gelderland) is de gemeente Tiel van plan het gebied te herinrichten en ruimte te maken voor nieuwbouw. De werkzaamheden binnen het plangebied bestaan o.a. uit de sloop van de bestaande bebouwing. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuur en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1 kilometer. Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNN-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNN. Effecten op het NNN worden daarom uitgesloten.

3.1.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere provinciale natuurbeleidskaders van toepassing op het plangebied.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Door de beoogde ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Voor alle mogelijke externe effectfactoren zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, zijn gezien de afstand (circa 1 kilometer), de tussenliggende elementen en de beperkte werkzaamheden op voorhand uitgesloten.

Door de geplande werkzaamheden en in de gebruiksfase zal waarschijnlijk een verhoogde stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ontstaan in vergelijking met de huidige situatie. Een stikstofberekening (AERIUS-berekening) geeft uitsluitsel over de stikstofemissie als gevolg van de aanleg- en gebruiksfase.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

De eventueel te kappen bomen staan binnen de bebouwde kom Boswet. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier dan ook niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Binnen het plangebied kunnen een aantal nationaal en Europees beschermde soorten voorkomen, waarvoor voor aantasting van rust- en verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van de individuele diersoorten zijn de volgende soorten niet uit te sluiten binnen het plangebied:

- Huismus: onder de dakpannen bij de loodsen op het veilingterrein en de aangrenzende woningen bij de Papesteeg en Spoorstraat zijn openingen aanwezig die gebruikt kunnen worden als nestplaats door huismus. Door de werkzaamheden zal de bebouwing, en daarmee de potentiële verblijfplaatsen, verdwijnen.
- Gierzwaluw: de kopse kanten van enkele woningen zijn geschikt voor gierzwaluw om onder het dak te komen. Met het verdwijnen van de woningen verdwijnen ook mogelijk verblijfplaatsen van gierzwaluw.
- Gebouwbewonende vleermuizen: In bijna alle bebouwing in het plangebied zijn openingen aanwezig die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats door gebouwbewonende vleermuizen. Door de geplande werkzaamheden verdwijnen deze potentiële verblijfplaatsen.
- Steenmarter: Met de sloop van de bebouwing en het groen verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen en leefgebied van steenmarter.

3.5 CONSEQUENTIES

3.5.1 Nader onderzoek

In het kader van de Wet natuurbescherming dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast. Dit kan niet worden uitgesloten zonder nader veldonderzoek voor de volgende soorten:

- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek vindt plaats door in de periode vanaf april tot half mei tweemaal onderzoek te doen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, juli 2017).

- Gierzwaluw, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode 15 mei tot en met 15 juli.
- Vleermuizen, verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn). Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2021 bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode juni tot half juli en drie onderzoeksrondes in de periode half augustus tot eind september. Onderzoek gedurende beide periodes dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van het gebouw voor vleermuizen.
- Steenmarter, nadere inspectie bouwwerken en indien nodig het plaatsen van cameravallen.

3.5.2 Algemene voorwaarden

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli; voor o.a. zwaluwen en houtduiven tot in september) uit te voeren om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Als er nesten van algemene vogels aanwezig zijn in het broedseizoen, dan is het noodzaak om een ecooloog in te schakelen. De ecooloog beoordeelt hoe de werkzaamheden voortgang kunnen vinden.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood
- Om kolonisatie door de rugstreeppad te voorkomen worden maatregelen aanbevolen, zoals het niet te lang braak laten liggen van vergraafbare delen en het dempen van ondiepe plassen en watertjes in de periode mei-oktober. Om nieuwvestiging te voorkomen tijdens de bouw, wordt geadviseerd om een amfibieën scherm rondom het plangebied te plaatsen.

3.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 4 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van circa 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kunnen de nieuw te bouwen woningen geschikt worden gemaakt voor huismus door het één dakpan hoger plaatsen van de vogelschroot en voor gierzwaluw door

het plaatsen van gevelkasten of het laten oversteken (2,5 cm) van nok- en/of kantpannen.

- Behoud zoveel mogelijk van de bestaande boomstructuren, bomen en takkenrillen. Het duurt namelijk jaren voordat bomen een belangrijke waarde voor natuur krijgen;

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
-

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
 - Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
 - Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
 - Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

De Wild, W.W., Brekelmans, F.L.A., Van Emmerik, W.A.M. & Spier, J.L. (2016). *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

Limpens, H., Mosterd, K. en Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Websites

Nationale Databank Flora en Fauna (2021) Uitvoerportaal.

Natura 2000 (2021) Natura 2000 Network Viewer.

NDFF & RAVON (2021), NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën.

NDFF & RAVON (2021), NDFF Verspreidingsatlas Reptielen.

NDFF & VAATPLANTEN (2021), NDFF Verspreidingsatlas Vaatplanten.

NDFF & ZOOGDIEREN (2021), NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren.